

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens tilläggsbudgetproposition nr 4 till EU:s budget för finansåret 2020 och om kommissionens förslag till ibruktagande av medlen i Europeiska unionens solidaritetsfond för att hjälpa Portugal, Spanien, Italien och Österrike (tilläggsbudget 4/2020; Europeiska unionen)

På grundval av 96 § 2 mom. i grundlagen skickas till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 30 april 2020 till Europeiska unionens fjärde tilläggsbudget för 2020 samt kommissionens förslag av den 30 april 2020 om ibruktagande av medlen i Europeiska unionens solidaritetsfond för att hjälpa Portugal, Spanien, Italien och Österrike samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 14 maj 2020

Finansminister Katri Kulmuni

Konsultativ tjänsteman Anna Hyvärinen

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA
14.5.2020

EU/2019/0277; EU/2020/0880

**STATSRÅDETS SKRIVELSE TILL RIKSDAGEN OM KOMMISSIONENS
TILLÄGGSBUDGETPROPOSITION NR 4 TILL EU:S BUDGET FÖR FINANSÅRET
2020 OCH OM KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL IBRUKTAGANDE AV
MEDLEN I EUROPEISKA UNIONENS SOLIDARITETSFOND FÖR ATT HJÄLPA
PORTUGAL, SPANIEN, ITALIEN OCH ÖSTERRIKE**

1 Förslagets bakgrund och syfte

Den 30 april 2020 lade kommissionen fram ett förslag (COM(2020) 200 final) till Europaparlamentets och rådets beslut om ibruktagande av medlen i Europeiska unionens solidaritetsfond för att hjälpa Portugal, Spanien, Italien och Österrike samt anknytande tilläggsbudgetproposition nr 4/2020 (COM(2020) 190 final). Kommissionens förslag behandlas i EU som mycket brådsande.

2 Det huvudsakliga innehållet i kommissionens förslag

U-skrivelsen har utarbetats utifrån det engelskspråkiga dokumentmaterialet.

2.1 Tilläggsbudgetproposition 4/2020

Tilläggsbudgetproposition nr 4 till budgeten för 2020 täcker ibruktagandet av totalt 272 498 208 euro ur Europeiska unionens solidaritetsfond i form av åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden. Ibruktagandet av medlen anknyter till reparation av skador förorsakade av naturkatastrofer i Portugal, Spanien, Italien och Österrike, för vilket kommissionen har mottagit relevanta ansökningar.

Europeiska unionens solidaritetsfond definieras i artikel 10 i förordningen om budgetramen (rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013).

Med tilläggsbudget nr 4/2020 föreslår kommissionen ändringar i följande budgetposter (summorna i euro):

Användningsområde	Budgetpost	Namn	Åtaganden	Avgifter
<i>Hjälp ur EU:s solidaritetsfond</i>	13 06 01	Stöd till medlemsstater i samband med en större naturkatastrof som får allvarliga konsekvenser på levnadsvillkoren, naturmiljön och ekonomin	+272 498 208	+272 498 208
SAMMANLAGT			+272 498 208 euro	+272 498 208 euro

Budgetposten 13 06 01 skulle alltså enligt det som beskrivs ovan stärkas med ca 272,5 miljoner euro både som åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden.

I början av året innehöll solidaritetsfonden ca 1 150,5 miljoner euro, vilket bestod av medel som överfördes från 2019 (ca 553 miljoner euro) samt den tillgängliga andelen för 2020, ca 597,5 miljoner euro.

I detta skede av året skulle den maximala tillgängliga summan vara ca 1 001,1 miljoner euro med beaktande av kravet i förordningen om budgetramen att lämna kvar minst 25 procent (=ca 149,4 miljoner euro) av medlen i solidaritetsfonden för ifrågavarande år fram till 1 oktober av innevarande år.

Om den ansökning som nu föreslås gällande ibruktagande av solidaritetsfonden och anknytande tilläggsbudgetproposition godkänns i sin föreslagna form, förblir i solidaritetsfonden 722,1 miljoner euro tillgängligt fram till första oktober.

2.2 Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ibruktagande av medlen i Europeiska unionens solidaritetsfond för att hjälpa Portugal, Spanien, Italien och Österrike

Portugals ansökan grundar sig på orkanen på Azorerna i oktober 2019. Spaniens ansökan gäller de skador som uppkom i september 2019 och berodde på översvämningar på grund av ovanligt rikliga regn. Italiens och Österrikes ansökningar gäller samma extrema väderfenomen på hösten 2019 som förorsakade översvämningar och jordskred i en stor del av Italien och en del av Österrike.

Enligt kommissionen uppfyller ansökningarna de krav som har ställts för beviljandet av medel ur solidaritetsfonden och föreslår ibruktagande av medel för att ersätta de skador som naturkatastroferna har gett upphov till i ovannämnda länder.

Mer specifikt utformas kommissionens förslag enligt tabellen nedan:

U 14/2020 rd

Medlemsstat	Definitionen på en katastrof	Direkta skador (milj. EUR), ca	Tillämpat tröskelvärde för regional katastrof* (milj. EUR)	Tröskelvärde för större katastrof (milj. EUR)	2,5 procent av direkta skador upp till tröskelvärdet (milj. EUR)	6 procent av direkta skador då tröskelvärdet överskrids (EUR)	Totala föreslaget stödbelopp (EUR)	Betalda förskott (EUR)
PORTUGAL	Regional (2(3) art.)	328,5	39,3	-	8,2	-	8,2	0,8
SPANIEN	Regional (2(3) art.)	2 269,7	1 287,1	-	56,7	-	56,7	5,7
ITALIEN	Större (2(2) art.)	5 619,9	-	3 585,3	89,6	122,1	211,7	-
ÖSTERRIKE	Grannstat (2(4) art.)	93,2	-	-	2,3	-	2,3	-
SAMMANLAGT							278,994	

*1,5 procent av BNP eller 1 procent av BNP i avlägsna regioner.

3 Rättslig grund/beslutsförfarande enligt EU-rätten

Artikel 314 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och artikel 106 A i fördraget om upprättande av Europeiska atomenergigemenskapen. Särskilt lagstiftningsförfarande, rådet fattar sina beslut med kvalificerad majoritet.

Rådets förordning (EU, Euratom) nr 2012/2002 om inrättandet av Europeiska unionens solidaritetsfond.

Statsrådet anser att den rättsliga grunden är lämplig och tillräcklig. I förslagen följs subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen.

4 Konsekvenser för lagstiftningen i Finland inklusive på Åland ställning och på budgeten

Tilläggsbudgetpropositionen påverkar inte den nationella lagstiftningen eller Ålands ställning.

Med tilläggsbudgetpropositionen föreslås ibruktagande av medlen i solidaritetsfonden till ett belopp på ca 272,5 miljoner euro både som åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden.

Finlands kalkylmässiga betalningsandel av de betalningsbemyndiganden som tas i bruk skulle vara ca 4 miljoner euro, vilket skulle öka Finlands nationella avgifter till EU för 2020 till 2 062 miljoner euro.

För avgifterna till Europeiska unionen har i den nationella budgeten i år budgeterats (mom. 28.92.69) totalt 2 087 miljoner euro. Den ökning på 4 miljoner euro som kommissionens tilläggsbudgetproposition leder till överskrider inte de medel i den nationella budgeten på 2 087 miljoner euro som har budgeterats och därför kan de ökade avgifterna skötas inom ramen för de tillgängliga medlen.

5 Behandling av ärendet i EU och på nationell nivå

Kommissionens tilläggsbudgetproposition nr 4/2020 och anknytande förslag till ibruktagande av medlen i EU:s solidaritetsfond är inte kopplade till COVID-19-situationen, även om tillämpningsområdet för EU:s solidaritetsfond nyligen har utvidgats att omfatta allvarliga hot mot folkhälsan (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 461/2020).

Kommissionens förslag behandlas i EU som mycket brådskande. Förslagen har behandlats vid rådets budgetkommittés inofficiella videomöte 6.5.2020 och därefter överförts till behandling i Coreper. Coreper beslöt 13 maj 2020 att förkorta tidsfristen på 8 veckor och inledde ett skriftligt förfarande för antagande av rådets ståndpunkt. Det skriftliga förfarandet i rådet avslutas 25 maj 2020.

Kommissionens förslag förutsätter även behandling i Europaparlamentet. Europaparlamentets budgetutskott bereder ärendet i parlamentet. Europaparlamentet skulle ta ställning till förslagen vid sitt plenum i juni, som enligt preliminära uppgifter kommer att ordnas den 17–18 juni 2020.

Denna statsrådets U-skrivelse har beretts i finansministeriet. Skrivelsen har behandlats i statsrådets finansutskott och vid statsrådets allmänna sammanträde.

Kommissionens tilläggsbudgetproposition nr 4/2020 av den 30 april 2020 och kommissionens anknytande förslag om ibruktagande av medlen i EU:s solidaritetsfond lämnades först som brådskande till behandling i riksdagen med en utredning i enlighet med 97 § i grundlagen (E 49/2020 rd). Det var fråga om ett undantagsförfarande i vilket på grund av ärendets brådskande karaktär ett e-brev i enlighet med 97 § i grundlagen lämnades om ett U-ärende i enlighet med 96 § i grundlagen. E-brevet behandlades och samordnades i statsrådets budget- och förvaltningssektion (EU 34) genom skriftligt förfarande 5–6 maj 2020. Riksdagens stora utskott har den 8 maj godkänt riksdagens ståndpunkt (StoURsk 35/2020 rd). Utskottet stödde statsrådets ståndpunkt i enlighet med specialutskottets (FiU) ställningstagande.

Tidtabellen för ärendets behandling i unionen har varit mycket brådskande. Den nationella behandlingen i enlighet med 96 § i grundlagen har i praktiken varit omöjlig förrän kommissionens förslag de facto framskred för beslutsfattande i rådet. Till riksdagen lämnas nu en U-skrivelse i enlighet med 96 § i grundlagen som kompletterar det tidigare e-brevet.

6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet förnyar sitt ställningstagande som lagts fram i E-brevet (E 49/2020 rd) och konstaterar följande.

Statsrådet kan stöda kommissionens förslag om ibruktagande av medlen i solidaritetsfonden för att hjälpa naturkatastrofområdena i de länder som har ansökt om stöd och kan godkänna anknytande tilläggsbudgetproposition nr 4/2020.

U 14/2020 rd

Ifall innehållet skulle förändras i rådets behandling, skulle statsrådet på grund av de exceptionella behandlingsförhållandena bedöma och kunna godkänna ändringarna med beaktande av Finlands totala intressen.